

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtől 3 n estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vételnek fel.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a IX-dik évfolyam harmadik negyedének küszöbén örömmel tapasztalja, hogy legvégibb és újabb előfizetőinek zöme hűségesen mellette maradt mint erkölcsi, értelmi támogatója és anyagi pártfogója.

Kölesönösen meggyőződünk arról, hogy a lapnak állandó és lelkes előfizetői közönségre; a közönségnek állandó lapra, mint hű barátira van szüksége.

Az egymásra utaltatás ily kölcsönös viszonyánál fogva, midőn hivalkozunk arra, hogy részünkről nem mulasztottuk el városunk és vidéke közönségének érdekeiért minden lehető alkalmilag elküldeni, küldeni az igazságért és jogokért: fölkerjük a mi t. pártfogó előfizetőinket, hogy ne csak ne szűnjének meg hű szövetségeseink maradni, hanem sziveskedjenek lapunkat ismertetni s új előfizetőket gyűjteni.

Hazafias tisztelettel a

„Köszeg és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A köszegi esendélet.

Most másutt is általában beáll az uborkaidény, a holt évad; de másutt mások azon kellemes tudatban élhetnek, hogy a nyári pihenő után annál elevenebb lesz a forgalom, pezsgő életvidorság szórja piacra pénzét, miből jócskán ki jut üzletembereknek és iparosoknak, kik szintén gyakrabban forgathatják meg befektetett tőkéiket s örvendhetnek a szaporább kamatozásnak!

De nálunk a holt évad azzal köszönt be, hogy elviszik tőlünk az 5-dik es. kir. huszárezredet, meg a honvédhuszárokat. Az utóbbiak már el is mentek, az előbbieket is rövid idő múlva elhagynak bennünket. Most mikor az iskolák ajtai két havi szünidőre bezáródnak, a legnagyobb részt vidékre való tanuló ifjuság hazaszéled, — kétszeresen észrevehető lesz utcaink esendősége, melyben tanulmányozhatjuk a legyek döngicselését s azon elbóbiskolhatunk, míg álmadozásainkból arra nem ébredünk, hogy a szigetutezabeli ebek megugatják az alsó vámnál városunkba tévedő vidéki kocsit zörgése miatt.

Majd ha már nem lesz katonaságunk, akkor tudjuk meg még voltaképen, hogy városunknak mennyit ért a katonaság, mily forgalmat csinált iparosainknak, kereskedői s egyéb üzleteknek, vendéglőknek, kocsmáknak, kávéházaknak? Észre fogják venni az üzletek, hogy mennyivel kevesbedik havi pénzforgalmuk, havi, évi jövedelmük? Általában észrevehető lesz a közforgalomban is az eltávozott katonaság pénzének hiánya. Észrevehetik az eltávozott katonatisztikar hiányát a háztulajdonosok s nemesak azok, kiknek lakásai üresen maradnak, hanem a többiek is, mert a lakásokban nagy lesz a kínálat, a bérlők bőven válogathatnak, minek folytán a lakbérek alább szállanak. — Észre fogja venni városunknak társadalma is, hogy a katona-tisztikar, tisztai családok eltávoztak.

Csak hogy most már nem használ a sopánkodás, mert késő a bánat! Elégge szomorú állapotok ezek nálunk; de szomorúbb az ennél, hogy

voltak férfiak, város atyái, irányadó egyének, társadalmi főfaktorok, kik ezen állapotok bekövetkezését előre kiszámítani nem voltak képesek, vagy nem akarták látni, avagy nem akarták megakadályozni! Ezeknek kell köszönni, hogy ily esendéletet teremtettek Köszegen, mely számos előnye miatt legkiválóbban alkalmas a világ összes penzionatusainak metropolisává fejlődni.

A főgymnáziumhoz fűzött reményeink tönkre silányultak. E részben a legvérmesebbek ábrándképei is ködképekként tűntek el. Köszegnek főgymnázium?! Azt mondják rá a statisztikai adatok, hogy az algymnáziumot se köszegi, hanem vidéki tanulók támogatják, mert a majd 150 tanuló között köszegi fiú csak 15 található.

Királyi tábla?! Jó volt arra, hogy a köszegi képviselő-testület jó akaratát demonstrálhassa a publikumnak. Ez ugyan kevés az üdvösségre, hanem azért ez is csak valami a — jóakaróknak; miután bevégzett dolognak tekinthető, hogy a királyi táblát Köszeg nem fogja kapni. Vannak emberek akik ezen csak örülnek, hogy így legalább nem kell megadnunk azt a 100.000 forintot amit a kir. tábla palotájának építésére a képviselők megszavaztak. Ez megmarad most a város zsebében; ennyivel is gazdagabb

Itt megállhatunk elmefuttatásunkban.

Van százezer forint megtakarított pénzünk!

Ebben a túlvilágias esendéletben nyugodtan gondolkozhatunk azon, hogy mit volna jó csinálni ezzel a 100.000 forintra oly módon, miként ezt a városnak hasznára, emelésére fordítsuk.

TÁRCZA.

AZ UTOLSÓ GYERŐFFY.

(Költői beszély.)

Irta: Ribiczey Aladár.

I.

Gyerő Vásárhelynek egyik magas pontján,
Hová közeledni nem mer a toportyán,
Ős erdő közepén tornyos vadász kastély,
A sűrű erdőben sok vérszomjas vad él.
Gyerőffy Györgynek ez fényes szép lakása,
Hét megyében sinesen ily pompának n.ása.
Széles gránit lépcső vezet a tornácra,
Innen tágas ajtók szebbnél szebb szobákba.

Nesztelen itt minden, úranak, ki lakja,
Ritkán lóg a vadkan agyarárn kalapja.
Ninesen rászorulva, tudományok nem él,
A mit ő ir, arra jobb az aczél kardél.
Legszébb dalműve a fegyver durranása,
Hogy a vadkant, medvét, őzet vérben lássa.
Az erdő zugását hallja égi dalnak,
Vadak ordítása szívéből kéjt esalnak.

Vadúzni elfaradt s százados mohra dül,
Fölébe egy galyra búgni gili pár ül.
Hosszan nézegeti, elandalog rajta,
S szívet a két gerle szerelmre esalja.
Szelidebb érzélem éled a szívében:
Mért ne enyelghetne ő is hát ily szépen?
Párosával mégis szebb volna az élet,
Boldog az, ki szívet, hű szívet cserélhet!

Majd széles melléből mély sohaj kel ajkán,
Boldog percek élén rágódik el talán?
Holló lovára néz, felpattan hirtelen,
S gyöngy-arannyal kiverit szép nyergében terem.
Érzi a tüzes mén úra indulatját,
S az órányi utat percz alatt futja át.
Bánffy-Hunyadon van egy tündérszép gerle,
Kiért Gyöngy is tudna gyulni szerelmre.

Bánffy Kristóf uram udvarába vágat,
Könnyebb leszállásra horpaszt a mén hátat.
Inas, csatlós, lovasz, mind előrohannak,
A ház ura is jön és a szolgálhadnak
Parancsot osztogat, mert ma ünnep leszen:
„Kellő idejére lakzi legyen készen!”
Vendégét nagy szóval karolva köszönti,
Hasonló mértékkel viszonzza Gyerőffy.

Bemennek, leülnek a tölgyfa asztalhoz,
Míg a szolganépség szomjúzó kancsót hoz.
Szót emel most Bánffy s a kupát kiüssza
Vendége javáért. — ez sem marad vissza.
Szólna Gyerőffy is, de fojtja a szegyen,
A kérő gyermekszót elfelejté régen.
Végre nyelvével oldja a harmadik kupa,
Czifra mondokáját most már jobban tudja.

„Édes bátyámuram, vadatúzni voltam,
S szívében hű vágyat éreztem legoitan,
A mint hűs árnyékba pihenni dültem le,
S fölém szállt egy galyra két szerelmes gerle.
Éreztem, mily árva vagyok e világon,
Arvaságomat én megszüntetni vágyom.
Fogadjon fiának, nem lesz lánya káros,
Lám, birtokunk úgy is mindenütt határos!”

Feláll Bánffy Kristóf és bajuszát pödri,
Örvendező képét a pipafüst fűdi.
Orezsít felfújja, a füstöt oszlatja,
S kézsorítva így szó örvendező hangja:
„Nem rosszul számítás, legyetek boldogok;
Neveteken ősi hirnév fénye ragyog!”
Esznek, isznak aztán, ugy more patrio,
Az asztalra kerül, a mi drága, mi jó.

Neme gyöngye, éke Bánffy Kristóf lánya,
Galambszívű, szende, bájos Juliánna.
Bánffy-Hunyad ura büszke is rá nagyon,
Egyetlen örökös, rá száll minden vagyon.
Sok nemes sarjadék szeretné birni őt,
A mély lelkületű és vallásbuzgó nőt;
De az apja választ és komolyan mondja:
„Gyerőffy Györgynek lesz, lányom hű asszonya!”

„Családjának ő a végső ivadéka,
Halomra áll kincse, megtelnek száz véka.
Kalapja, mentéje s derekának öve
Arany szállal s drága gyönggyel van átszőve.
Daliás levante, ritkán akad párja,
A dúvad is remeg, ha az erdő járja.
Szíve hű szerelme tied Juliánna,
Boldoggá tesz, ha rá választásod szállna.”

„Leszek Gyerőffynek, atyám, hű asszonya,
Ha vad szenvedélyét az élő hit oltja;
Addig, esdve kérlek, ne sűrgessed nászunk,
Tán megszeliidülhet, a mig jeg ben járunk.
Mély szerelem előtt nincs oly nagy áldozat,
Melyet akarattal a szívnek nem hozhat.
Azért is reménylom, megteszi kedvemér,
Hogy élte eddigi zord utjáról letér.”

Én azt gondolom, hogy a városnak geográfiai helyzetét, a jó levegőjű és szép hegyvidéket tekintve, — szakembereket kellene szerezni, akik puhatólják ki, vajjon nem volna-e e vidéken ásványforrás fölfedezhető; ha igen, akkor fűrdőhelylyé kell városunkat átalakítani. Ez az utolsó reménye megmenekülni a faluvá törpülés küszöbön álló veszélyétől.

Erre jó lesz az a megmaradt 100.000 frt.

Csak hogy a konzulok el ne aludjanak ebben a nagy melegségben és csöndességben! . . .

Mi megtettük a toronyór kötelességét.

Katholikus költők.

(I. folytatás.)

Tarkányi Béla rokonszenves irodalmi alakjánál még nevezetesebbnek lehet mondani Mindszenti Gedeont.

Legújabb vallásos lyrának leghivatottabb költője. Költő a szó legszebb értelmében, a ki tullelmezik a chablonokon s elavult formákon.

Igen jellemző az a néhány sor, a mit maga magáról ír. Egy szerkesztő barátjához intézi agyán is a következő nyilatkozatot: „Neked tudnod kell, hogy a vallásos költészet azon faját, melyet a legújabb nemzedék művel, en honosítottam meg irodalmunkban. Addig volt egy pár hymnus és legenda, de még az avatottak is azt hitték, hogy a vallásos érzelmei csak a templomban szólalhatnak meg. Hogy az élet bármely mozzanatát vallásos ihlettel lehet megadni, hogy magába az életbe kell bevinni az onnan kiűzött hitezelmeket s így az életet mintegy összerokonosítani s megszentelni a vallás által, sőt a hazafiság dicső színeit is a vallásos spectrumában szemlélni: ilyen lyra nem volt s én erre példányképet nem találtam magam előtt.”

Mindszenti Gedeon költeményei három kötetben jelentek meg. A kor szellemétől áthatott költeményeket maga a kitünő vallásos költő így jellemzi: „A kereszténység most a pogánysággal, a nihilizmussal küzd. Sikert-e „A Szentek unokáihoz,” „Diadal ének,” „Eece Homo,” „IX. Pius aranymiséjére,” „Peter filérek,” „Üdvözet IX. Piushoz,” „Csak bátorság,” „A dómok beszélgetnek” oly magaslatra vergődni, hogy a küzdő egyház szavamat hallja s lelkesedést merítsen kúrhangjaimból? Itéljek meg; mások; de biztos vagyok benne, hogy harszó szavataimban a kor úterére tapintottam s eltaláltam a kellő jelszót.”

Mindszenti költészetének tagadhatatlanul fő érdeme, hogy a század hangulata kifejezésre talál benne.

Századunk legkitünőbb vallásos költője látja a vallásosság hanyatlását, de azért nem esügged; érzi az új eszmék diadalát, de azért nem adja fel hitét. Költészetének kihangzása sohasem leverő, hanem biztató. Künnö lyrái természet, habár a formák iránt niem mindig kifogástalan mőgondja s bizarr kifejezések nem egyszer sodornak ki a hangulatból. Az ő költészete a legszentebb vallásosság s vallásossága a legszentebb költészet. Nagy hatását bizonyítja az is, hogy költő zeti irányával virágzó iskolát teremtett.

Kazinczy, Bajza és Kölesey nyomdokainak követői gyanánt kezdtek meg a vallásos költészet művelését Sujánszky Antal és Nyulassy Antal. Sujánszky Antal több mint felszázadon keresztül művelte a kath. lyrát, mindenestre a legkiválóbbak között; alkotásaiban a lélektani hűség az érzelmei emelkedettségének megfelelő ékes nyelvezet mellett nem küzd sem az eszmével sem az alakkal, a szavakban és kifejezésekben rejltő erő birtokában van és e mellett a versalak arányait, a méret szabatoságát és a rimek tisztaságát állandóan és következetesen megőrzi s eleinte az általánosságban

II.

Fényes vadászesapat tart Bánffy-Hunyadnak,
Kópó, vizsla, agár, mind versenyt ugatnak.
Elől megy Gyerőffy a csapatnak élén,
Mint napok ragyognak arany patkók ménén.
Himzett terítője sok gyöngyötől nehezül,
Művészet tökélye a nyereg, melyben ül.
Fényt özőnlő gyémánt a kalpag forgója,
Nappál tüzezebben a sugárszint szórja.

Panyókára öltött mentéje is ritka,
A keleti fénynek minden ékét bírja.
Dráge, nehéz selyem feszül a láb izmán,
Öltözete minden gombja egy talizmán.
Daliás termete, barnult arca üde,
Két korom szeméből mintha a nap sütne.
Most megy kézfogóra, várja Bánffy lánya,
De lelke nyugalmát egy gondolat bántja:

„Légverő merész sas szelid galamb mellett,
Hogyan? . . . meddig? . . . mikép? . . . vajjon meg-
fészkelhet?

Nem? — — nem leszen semmi! — — majdnem
meg is bánja —

„Csak ne volna oly szép s Bánffy-nak a lánya!
A mig így évődik, trombitaszó harsan,
S a déleze vadászok felvonulnak lassan
Bánffy udvarába, hol ékítve minden,
Ember soh'se látta fejedelmi díszben.

Remeg Julianna a harsonaszóra,
Mintha most szólót volna az életóra;

néha elmerülő költőisége is, később mindegyre inkább kidomborodik.

Nyulassy Antal versei az ötvenes években Esztergomban jelentek meg. Van bennök bizonyos népies íz, különösen az oktató-félékben, de vallásos köteményeivel nem szárnyalta túl kortársai hasonló nemű alkotásait.

Pajz: Antalnak élénk érzelme van az epigrammai fordulatokhoz, gazdag és sokszor elragadó képzelő erővel rendelkező, kár, hogy vallásos köteményeiben nélkülözi a fenséges iránt való érzéket. Vallásos köteményei fenségét többször pórias kifejezések közbevegyítésével s a mérték hanyag kezelésével esökkenti. Előbbi köteményein kívül Sz-nt Lantja, Sujánszky kiadásában; Orgona virágai, Mindszenti Gedeonban nagyrészt bibliai és szent történeti reminiscenciák, melyek tanulmányozása azonban jótékony hatással van a vallásos érzelmek nemesítésére.

Garay János Szent Lászlója eposnak van írva, de csak verses elbeszélés; őcsese Garay Alajos Bethulia hölgye című vallásos eposza nem vált nagyon népszerűvé, de a vallásos elbeszélő költészet nem közönséges művel gyarapodott benne.

Kuthen (Barina Vendel) jóízű vasárnapj verselő, kinek néhány igen hangulatos vallásos éneke is van, Petőfi iskolájához csatlakozott teljes lelekkel. Legsikerültebb legendája a „Szent szűz képe” s „Jézus névünnepe” című költeménye, melyet Ronan ellen írt.

Mindszenti Gedeon sikereitől felbuzdítva, több egyházi költő kezdte a vallásos költészetet művelni.

Egész iskola keletkezett, mely a vallásos lyrát szorgalmas műveléssel oda fejlesztette, hogy vallásos költészetünk virágzásának új korszakot teremtett.

Részint a Mindszenti Gedeon által teremtett iskolához, részint önálló irányhoz tartoznak az újabb magyar vallásos költészet kiválóbb művelői közül még Czuczor Gergely, Egyed Antal, Lázár Miklós, Kemenes Ferencz, Szvorényi József, Szabó Imre, Kovács Márk, Benőfi Soma, Talabér János, Csajághy Sándor, a szűz Mária- és Jézus szentséges Szívének kifoghatatlan ihletű dalnoká Rosty Kálmán, a nemes egyszerűségű Szulik József, a fekköltő Pály Ede, a nagy elődök nyomdokába lépő Kisfaludy Árpád, a zsolnárok hű átöröje Kálmán Károly, a Dante fordításával szerencsésen megküzdő Csiesáki Imre; a kebel égi vágyait és szent érzelmeit oly edesen, oly elragadóan zengő Kabocsi Alán. Mindannyian egyházi férfiak s a század felvirágoztatott vallásköltészetének érdemes bajnokai.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

— **A „Te Deum”** istentisztelet, melyen a benézésrend templomában ft. Major János esperes prépost-plébános ur ó nagysága Eberhardt és Tomor kaplán urak segédkezése mellett celebrált, tegnapelőtt pénteken reggel 8 órakor tartatott meg, rendkívül nagy közönség részvétele mellett. Az isteni tisztelet után a tanuló ifjuság tanintézetekbe vonult, hol az érdemsorozatok felolvasása után kiosztatták az értesítőket, bizonyítványok és a kiválóbbakna a jutalomtárgyak. A gymnasium ifjuságának ft. Kroller Miksa igazgató ur lendületes oktatást és illetőleg lelkes beszédet mondott.

— **A szt. Benedekrend helybeli székházát** illető dispozió a napokban érkezett meg, melynek folytán Stengl Polykárp Kis-Czellebe van áthelyezve hitsonokának; Zanathy Bódog Győrbe tárnak. — Ide jönnek: Wagnhofer Titusz Győrből, Szarka Kolombán Pápáról, Terlanday Emil végzett növendék pap s ujmisés Pannónhalmirol. — Ezen felül Fréh Alfonzot szent szék tanácsosnak nevezte ki Ő Meltósága. Mig az elhívóknak szívből Isten hozzátot monduak és sajnálkozásunknak adunk kifejezést; addig az érkezőket üdvözljük s a kitüntetésben részesített ft. Fréh Alfonz tanár urnak gratulálunk!

— **Katonai hírek.** Wimmer Gusztáv tábornok ur katonai szemlét tartott f. hó 23-án Zalaegerszegen, 24

és 25-én Rohonezon és 26. 27 és 28-án Kőszegen az 5 ik huszárezred fölött. Ez alkalommal megengedtetett a legénységnek, hogy a közvetett felsőségek elkerülésével direktre a tábornok urnál adhassa elő kérelmét vagy netáni panaszait. A megtartott gyakorlatok és szemle után tegnapelőtt este a tábornok ur visszautazott Pozsonyba.

— **Házasság.** Feigl Gyula ur lapunk kiadótulajdonosa f. é. július hó 7-én tartja esküvőjét Brassóban Dik Ida urhölgygyel. Esküvő után az új pár Kőszegre tér haza. Állandó boldogságot kívánunk! (Mi is gratulálunk! Szedők.)

— **Hirdetmény.** Vas megye tek. alispánjának távirati intézvénye sserint a képviselőtestületi tagok választása az elnök akadályoztatása miatt f. évi június hó 25-én nem eszközölhető. Ujabb határidejéül f. évi júli us hó 6-át tűzte ki. Miről az érdekeltek ezennel értesítetnek. Kőszegh, 1889. évi június hó 24.

A polgármester.

— **A honvédhuszárok** f. hó 25-én hagyták el városunkat s adták át a kaszárnyát s a leltárlilag átvett szerelvényeket és eszközöket a fölkért városi bizottságnak. Zala-Egerszegrre vonultak.

— **Hochsinger Soma** kir. aljárásbíró ur egészségi állapota, mint értesülünk, ismét rosszabbra változott.

— **Nyári mulatságot** rendez a helybeli „kereskedelmi kör” július 14-én a Bálház-kertben, egybekötve táncmulatsággal és bengáliai tűzijátékkal. Beléptidij személyenként 50 kr., tagoknak és nem tagoknak 60 kr.; családjegy 1 frt. 50 kr. Kezdeté esti 6 órakor. Kedvezőtlen idő esetére a teremben tartatik meg a mulatság. Aki meghívó jegyekre igényt tart s tévedésből nem kapott volna, forduljon Prohaszka ur ezukrászdájába.

— **Sok vidéki család** fordult meg a napokban városunkban. Az iskoláikat bevégzett gyermekeikért jöttek és itt egy-két napig tartózkodtak mint ez már szokás.

— **A gymnasium értesítőjében** egy kiváló figyelemre érdemes paedagogiai értekezést írt ft. Zanathy Bódog tanár ur e ezimen: „kalászat a nevelés-tanítás mezéjén kiváló tekintettel a tanuló-kor főbb hibáira”. Ez értekezésének főcélja, hogy a szülők s a gyermekek egyéb környezete megismerkedjenek e helyen a nevelés néhány elvével és megismervén ezek is az ifjak egyes hibái irányában követendő eljárást, — ne szétbúzva hanem a tanítókkal karöltve működhessenek a legnemesebb végső célnak: az ifju testi lelki üdvének előmozdításában, anynyival inkább is, mert ha a hibákat ideje korán ki nem irjuk, átkísérik ezek az ifjak az életbe is. A széles körű ismereteken és személyes tapasztalatokon alapuló értekezést a szülők és tanúgybar tok meleg érdeklődésébe ajánljuk. — A gymnasium tanári testülete ez évben következő tagokból állott: ft. Kroller Miksa igazgató; ft. Zanathy Bódog, ft. Somogyi Venczel; ft. Bakonyvári Idefonz; ft. Stengl Polykárp; ft. Serédi Dénes; — Pados Gábor énektanító és Kerner Ignéz tornatanító. — Kiválóbb előmenetelt tettek a IV. oszt. Weber Jenő és Hötzenberger; a III. oszt. Blaschek A., Schuppler Fer.; Nyakas István; Németh Alajos és Meiszner Ernő; a II. oszt. Fertsák József; Gyökhegyi Bódog és Milosits Gyula; az I. oszt. Vörös József, gr. Sigray Antal és Pajter István. — Beiratások a jövő évre szeptember 1-én és 2-án.

— **A polgári iskolai vizsgálatok** dacára, hogy egyik tanítónő Draskovits Imréné urnó huzamos időn át tartott beteg-ége miatt nem taníthatott és helyettesítésére Krengel Irma k. a. csak május hó közepén lett kirendelve, — a tanári kar többi tagjainak összetartó fáradozásai folytán szép sikert mutattak föl, ami mindinkább megerősíti azt a föltevést, hogy a polgári iskolai intézmény igen életereáló és üdvös. A kiadott értesítőből a következőket emeljük ki: Iskolaszék: Elnök: Szovják Hugó ügyvéd; alelnök: Marinkovits Mátyás; gondnok: Ozike Ferencz; jegyző: Steierlein Gábor; tagok: Beyer János, Binder János, Ecker János, Dr. Kovács István, Lauringer János, Major János, Popper

De kigyulad arca hirtelen és szeme,
Mintha égi fénytől, győzelemtől telne!
„Megolvad a tűzben a hideg, kemény érez
Forró szerelmemmel szívem te is ezélt érsz!”
A mig Julianna szívét így csitítja,
A kérőnek inas már az ajtót nyitja.

Mi elébe tűnik Gyerőffy szemének.
Mennyei jelenség, ajkán a szó ének,
Edzett szíve hurját rezgeti keményen,
S bájától kábultan szól gyöngéden, szépen:
„Bánffy Julianna légy te éltem párja,
Szívem boldogságát csak tetőled várja.
Az ég angyalival testvérségben állasz,
Üdvöm s kárhozatom közt most, kérlek, válassz!”

„Szerelmem díjáu!” — mond a lány gyöngéden —
„Hol van az ég nyitja, keresse meg, kérem,
Hogyha megtalálta mondja el majd nekem.
S kegyelmedé leszen szívem s hű szerelmem;
Mert nem lehet ottan mennyország a földön,
A hol csak a szent hit lesz gúnytárgya rögtön.
Addig — im fogadom — leszek hű jegyese,
Az ég nyitját pedig templomban keresse!”

Sulyos mámorából jó Gyerőffy eszmél,
Lekét felébreszté az éles elmeél.
Izéri, hogy megtér az Úrnak aklába,
Templomba fog járni többször is napjába.
A vadüzés helyett írni is megtanul,
Csak kedvese szívét nyerje el jutalmul.
Az ígéretségóra hajlott a bájós lány,
Hűségök záloga már ott, ég az ajkán.

Üdvözlök most sorban a boldog mátkapárt,
Eljegyzésük hire hogyet völgyet bejár.
A vig lakomának hossza-vege ninesen,
Szolgakéz kezét ér az ajtókilinesen.
Majd tánczra perdülnek ifja és véne,
Mintha meghalniok soha se is kéne!
Negyed napra haza tér a kérő csapat,
S ujra üzik, ejtik a megriadt vadat.

(Vége következik.)

A mit a szívem beszél.

— Költemény prózában. —

— **A „Kőszeg és Vidéke” eredeti tárczája.** —

Ott ültem én kis asztalodnál, eszembe jutott minden, a mit átéltem, a melyhez csak az iránad való végtelen szerelmem adott erőt. Nem szóltam soha, szívemnek legmélyebb részébe temettem szerelmemet, mert azt hittem, hogy ez talán fájni fog neked.

Mikor aztán már nem bírtam tovább viselni, kitértam előtted mindent!

Ugy tetszett ekkor, mintha egy könyv rezgett volna szép szemedben.

Oh, mint szerettem volna előtted leborulni s lecsókolni a könyveket szép arcodról, a melyek nagy boldogságomban is oly igen boldoggá tettek.

Azt hiszem szeretés, s ez a gondolat megüdvözíti a lelkemet. Hiszen csak te, te vagy az egyetlenegy, a kiben feltaláltam lelkem — szívem tökéletes eszmény-

Ignác, Richter Zsigmond, Stegmüller László és főt. Schneller Vilmos. — Tanítótestület: Steierlein Gábor igazgató, Beyer János, r. tan.; Draskovits Imre r. tan.; Hanély Antal r. tan.; Katona Lajos id. r. tan. Mész Lajos úrnádó; G. urasz Iréne munka-tanítónő; Draskovits Iréne r. tan.; Krengel Irma helyettes tan. Liptay Vilma r. tan.; Steierlein Gáborné r. tan.; Hitoktatók: Eberhardt Gyula r. k.; Michaelis Izidor ág. ev.; Richter Zsigmond izr.; Schneller Vilmos ág. ev. (l. o.); Tömör Ambró r. k. (l. o.) — Beiratott — Beiratott ez iskolai évre 107 növendék. Hetenkint 98 tanítási órát láttak el. A növendékek szorgalma általában kielégítő volt. Az iskolaszék határozatából 20 helybeli és 4 vidéki tanuló élvezett tandíjmentességet. A tandíjmentesek tankönyveket is kaptak. A községi takarékpénztár ez évben is 20 fírot engedélyezett a szegény tanulóknak segélyezésére. — Deák Ferencz-féle alapítvány kamatait három egyenlő részre osztva Varga József I., és Mész Gyula s Maitz József II. o. tanulók nyerték el, kik mint községi származásuak a magyar nyelvben legtöbb előmenetelt tanusítottak. — Legjobb tanulók voltak I. oszt. Molnár Mihály, Révy Ferencz és Weisz Vilmos; a II. osztályban Maitz József és Mész Gyula; a III. oszt. Ecker Károly, Hetlinger Jenő és Reymeyer Gusztáv; a IV. osztályban Kovács Jakab, Schwarz Kálmán és Becker Róbert. A leányoknál I. oszt. Waisbecker Paula és Wöhl Krisztina; II. oszt. Szovják Irén és Csopor Ida; a III. oszt. Weber Olga, Hochsinger Irma és Joó Mariska; a IV. oszt. Kohn Kornélia, Szovják Gizela és Lamp Teréz. — A jövő iskolai év kezdetéhez a beiratások lesznek szept. 1., 2. és 3-án d. e. 8—12-ig.

— **Az elemi r. k. iskola értesítője** szerint a tanító testület állott; igazgató: Major János prépost esperes plébános; hitelemzők Tömör Ambró és Eberhardt Gyula segédlelkészek; tanítók: Pados Gábor II. oszt., Wittinger Antal I. oszt., Kerner Ignác IV. és V. oszt. Windisch Antal III. oszt., Pohlhammer Mihály a sváb-falusi iskolában. — Tanítónők a szt. Domonkosrendű apáczaintézetben: Blaumüller Mária Janka, Kollmann Mária Benedikta, Nigitz Mária Alfonza, Herzl Mária Alfonza Vicentia, Kerschbaumayer Mária Jordanna, Pulí Mária Stefana, — Herzl Mária Terézia, Szabó Mária Alberta. Kézimunkamesternők: Hoffmann Mária Paula és Nigitz Mária Alfonza. — Legjobb tanulók voltak a fiuknál: I. oszt. Decker Kálmán, Grosz Gyula, Horváth József, Imre Lajos, Lauringer Ernő, Pavetits Ede, Podány István, Schermann Lípót, Szakovits Vendel, Tomosits Ferencz és Tóth Károly; a II. oszt. Bajcsy Károly, Bauer Ferencz, Eitner József, Fáy Jenő, Farkas Kálmán, Gombás Ede, Kummer Gyula, Lemke Károly, Leiner Antal, Paller Gyula, Popper Ödön, Putz Károly, Puskás István, Salamon Gyula, Steirits Ferencz, Virág Jenő; a III. oszt. Döbrössy Dezső, Kovács Róbert, Krause Rezső, Leiner Alajos, Martony Elek, Pados Béla, Popper Hugó, Schwarzbaeh Alfréd, Schillinger Albert, Szenekovits Károly, Varga Ferencz; a IV-ik oszt. Bajcsy Lajos, Czike Ferencz, Háromy Ferencz, Krause Károly, Készler Béla, Majer Feri, Maitz Ede, Nyakas József, Popper Jenő; az V-ik oszt. Hertelendy Miklós és Waisbecker Henrik. — A leányoknál: I. oszt. kitanúk nem voltak; a II. oszt. kitanúk voltak: Franz Vilma és Jánosa Ilona; a III. oszt. Krécsi Anna, Maitz Julia és Penner Berta; a IV. oszt. Csorba Ida, Kovacs Jolán és Szabadhegyi Magda; az V. oszt. Podáni Mari, Prikopa Janka és Szupper Julia; a VI. oszt. Becker Emilia, Tóly Malvin, Glázer Emma, Jágits Anna, Jánossy Róza, Kasztler Amália, Reichlin Róza, Schlapfer Jozefa és Tamás Irma. — A fiú- és leányiskolákat összesen 803 tanítvány látogatta. A beiratások szeptember első napján tartatnak.

— **Öngyilkossági kísérletet** követett el a hó 24-én egy közhonvéd, mert társai valami természeti hibája miatt elkésertették gúnyolódásaikkal. A Szombathelyről érkező d. u. vonat elé vetette magát Sobakfalva és az első malom közti vonalrészén. A mozdonyvezető észrevette midőn a honvéd a sínekre mintegy 30 lépésnyire a mozdonytól keresztbe feküdt. Megállította a vonatot

képét. Olyan vagy életemben, mint a zivataros éj után megjelenő első napsugár!

Lelkemnek álma, szívemnek vágya, életemnek összes reménye boldogsága vagy te!

Oh mit adnék egy, csak egyetlenegy esőködért?! A lelkemet, a mennyei üdvösségemet! Mibe kerülne néked ez, és éa milyen végtelen boldog lennék általa!

Fáklya lenne ez, mely vezetne utamon, talizmán, mely megvédne!

Egyetlen reménye és boldogsága vagy életemnek, vedd hát a birtokodba egészen s tedd boldoggá egészen; add nekem azt a végtelen boldogságot, s jöjjön aztán bármi, bátran daczolok minden veszélylyel, mert tudom hogy szeretsz, hogy életemnek nagy czélja van! birtatni téged, te édes végtelen szerelmem!

Lásd, egy pillantásod rám, egy kézszerítésod már milyen boldoggá tesz; ilyenkor vér szökik arcomba, szívem nyugtalanul kezd dobogni és minden szóm, minden mozdulatom csak végtelen szerelmemről beszél neked.

És te szomoruan nézesz rám szép szemekkel, mintha száznál.

Hát nem szeretsz?! Talán csak számalom az részedről, ha kezeckéd néha tovább hagyod a kezemben, hogy legalább egy pillanatra is boldoggá tedd szegény szívemet!

És én, — áldalak érte, örökké, még a sírban is, ott is érted ver, ott is érted dobog a szívem, mert szeretlek lelkemnek összes hűvével, egész érzetével!

Viola.

s a katonát letartóztatták s Kőszegen átadták a katonai hatóságoknak.

— **Kivándorlók.** Városunkból ismét két czipész szándékozik Amerikába költözni. Okulhattak volna az Amerikából írt levelekben foglaltató intelmekből, hogy ott már nincs többé Eldorádó!

— **A szemét kihordásra** az illető közögek nagyon kevés figyelmet fordítanak s e megleben a személdombok és gödrök miázmái szanaszét fertőztetik levegőnket.

— **Szombathely város vagyonmérlege** szerint a múlt évi bevétel volt 104 224 forint 93 kr. kiadása 102 952 ft. 38 kr.; pénzüri maradványa 1272 ft. 55 kr. — A városnak jelentékenyebb bevételi forrásai: a pótdó mely 38 391 ft. 25 krt. hozott s a piaci házsonbér mely 12 500 ft-ra ment. A világitásra 3981 ft. 98 krt. tanítványokra 11 479 ft. 46 krt. költött.

— **Sopronmegye** — Sajtos-Kút községben a szarvasmarhák között köröm- és szájfájás tört ki, miért e hó 27-én lévő marha-vásár Sajtos-Kútban beszünttetett.

— **(Beküldött.)** Lényeges tévedés. Rechnitzer Salamonnak Helbek Ignác és társai elleni ügyében a községi kir. járásbíróság 1164/89. sz. végzésével az árverés 1889. évi június hó 26 napjának d. e. 10 órájára Rohoncra a község házában leendő fogantatás elrendeltetett; mégis az érdekeltek további értesítése nélkül az árverés Kőszegen tartatott meg, melyre az érdekeltek csak úgy jelenhettek meg hogy Rohoncra a leggyorsabb hajrásban a lovak agyonzaklatásával időben érkeztek. Ez eljárásból a legnagyobb jogsérelmek származhattak volna!

— **Elgázolás.** F. hó 24-én este felé egy szőkeetői paraszt ember üres kocsiján másod magával kissé kaptos állapotban hajtott hazafelé a sziget-utczán, amidőn az Eitner-féle lisztes bolt körül egy az utca közepén porral játszadozó mintegy másfél éves gyermeket majdnem elgázolta. Vétlenül arra ment egy városi tanító és egy tisztviselő akik a parasztra rákiabáltak, hogy kerülje ki a kis gyermeket. A figyelmeztetésnek anynyi fogantatja lett is hogy a kocsis kissé balra rántotta a gyepőket s a gyermeket csak a tengely érte meg, mely el is esapta lábáról. Míg a tanító a gyermeket fölemelte s a közeli házába vitte, addig a tisztviselő feltartóztatta a kocsist és leszállította s csak akkor bocsájtotta el az összefatott nép, mikor constatáltak, hogy a gyermeknek az ijedségen kívül egyéb baja nem lett. Ez esetből melyhez hasonló csak minapában is előfordult, okulhatnának a szülők, hogy gyermekeiket felügyelet nélkül ne hagyják, a kocsisok is hogy jobban vigyázzanak és térjenek. Ha komoly szerencsétlenség következik be akkor mindkét fel megissza a levét!

— **A szombathelyi keresk. ifjuság majalisa.** E hó 19-én tartotta a szombathelyi kereskedelmi ifjuság a Batthyányi ligetben nyári vigalmát, mely — általános-ságban véve — kitünően sikerültnek mondható. Már délután 5—6 óra között hullámozott a Batthyányi-ligetbe vezető ut a szebbnél szebb közönségtől, kik siettek áldozni Terpsichore istennaszonyának. E mulatságon képviselve volt nemesak Szombathely város, hanem messze vidék szépsége és előkelősége is. 8 óra után kezdetét vette a táncz, mely derűl: hangulatban uralkodott az egész mulatság alatt. A négyeseket mintegy 40—50 pár tánczolta. A figyelmes szemlélés alatt sikerült a következő bájos hölgyeket feljegyezni, kik az estélynek tündöklő csillagai valának, és kik szelleműs társalgással a jelenlevőkbe ugyszólván életet öntöttek: — Arnstein Izidorné, Balog Dezsőné, Deutsch Lajosné, Feleki N.-né, Handlei Hermanné, Krammer Bernátné, Ledovszky Alajosné, Spitzer Adolfné, Szafcsuk tanárné, Schlezinger Benőné, Weiner Károlyné. Urhölgyek: Bergstein Regina, Deutsch Adél, Deutsch nővérek, Fassel Mizi (Bécs), Geist k. a., Guttmann nővérek, Hacker Karolina (Paty), Hoffmann Riza, Kohn Jenny (Nagykanizsa), Krausz nővérek, Lindner k. a., Löffler nővérek, Neuherr Róza, Pollák Julesa, Spitzer J. k. a., Weiner Iza, Ullmann k. a. stb. stb. — A mulatság egész kivilágos kivirradtig tartott, s a jelenlevők egy édes emlékekkel távoztak el a táncz színhelyéről. Azon t. hölgyeket pedig, kiket e sorok írója e lapok hasábjain meg nem örökíthetett, vigasztalja azon tudat, hogy ők az ő szívében vannak megörökítve. (S. K.)

— **Házvezetőnő,** ki egy polgári tisztességes háztartás vezetésére és egy leánygyermek gondviselésére magában hajlandóságot érez, alkalmazást nyerhet. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

— **A M. O. K. E. vasm. osztályának elnöksége** megkereste lapunkat a következő körlevél közzé tételére: Igen tisztelt tagtársak! Van szerencsém tudomásukra hozni, hogy az egylet elnöke, Dr Thomas Lajos, a vidékről elköltözvén, elnöki székéről lemondott. Ennek következtében a választmány engem bízott meg, hogy a közgyűlésig az elnöki teendőket végezzem. Bárdossy Géza pénztárosunk e tisztségről szintén lemondván, Forberger Lajos, felső-lövői tanár volt szíves a pénztáros teendőit ideiglenesen magára vállalni. Kérem a hátralékos tagdíjakat már az új pénztárosnak megküldeni. (Olyan helyen, a hol a helyi kör megalakult, a helyi pénztáros szedi be a pénzt s az küldi meg az osztály pénztárosának.) A tagsági díjak nagy része még nem lévén befizetve, kérjük azokat f. é. június vége előtt annyival is inkább befizetni, minthogy utóbb költséges postamegbizással kellene azokat begyűjtenünk. Az „Évkönyv” az osztály részére már megküldetett; azon tagoknak, kik díjajukat befizették, az Évkönyvet is meg fogjuk küldeni. A mi vidékünkönl következő cikkek van benne: „Új vasutunk turisztikai szempontból.” Az Irott-kövön toronyos menházat építeni a herceg-tulajdonos zárgondnoksága nem enged. Azért az utolsó közgyűlés, ill. választmányi ülés határozata szerint, ha leher, vidékünknek a katonai térkép után készített gyönyörű színes térképe lesz kiadva, ha t. i. 200 példányt veszünk belőle. A térkép keleten Kőszegét és Szombathelyt, éjszakon Borostyánkút és Hochneukirchent, nyugaton

Friedberg és Hartberg, délen a Vashegy, Monyorókerék és Szent-Eleket is még tartalmazza. Mérvé 1: 75000. Ára csak 1 ft 70 kr., vászonra vonva 2 ft 50 kr. E térképet persze csak úgy rendelhetjük meg, ha arra elegendő számú megrendelés jön. Hivatalok, községek, iskolák, vendéglők szintén kapjanak az alkalmon, hogy vidékünknek végre hasznavehető térképének birtokába juthassanak. Kérem azon t. tagokat, kik ily térkép birtokába jutni kívánnak, hogy ezt velem tudatni sziveskedjenek; megjegyeztetvén, hogy e térképet nem tagok is megvehetik ill. már előre is megrendelhetik. Ha f. é. június végeig kevesen rendelik meg e térképet, ugy egész olesó térkép kiadásról gondoskodunk, mely persze nem is lesz sem olyan szép sem olyan jó. Több helyen Tarsán, Borostyánkútn, Rohoncson stb. vendéglőknyvek vannak; kirándulások alkalmával tessenek azokba mindannyiszor neveket bejegyezni. A rendes évi közgyűlés július 7-én délután 5 órakor Tarsán lesz; arra a t. tagokat ezennel tiszteletteljesen meghívom. Végül még felemlíteni bátorkodom, hogy felfogásom szerint osztályunknak a tour-staság csak mellékes czélja; földolagnak tekintem vidékünknek tudományos kutatását, másrészt pedig idegeneknek idecsalogatása hogy vidékünkre egy kis forgalmat s apró pénzt hozzanak. És ép ennőfogyá remélhetni, hogy a vármegye értelmessége turistaegyletünket ezental is szíves támogatásban fogja részesíteni. Ne csak azok, kik már tagjai vagyunk az egyletnek, maradjunk együtt, hanem iparkodjunk az egylet tagjainak számát minél jobban szaporítani is, hogy nagyobb erővel s majdan nagyobb sikerrel is haladhassunk kitűzött czélunk felé. Kiváló tisztelettel Felső-Lövő, 1889. június 6-án.

Ebenspanger János.

— **Időjárás.** A mult heti zivatarok és jégesők a léghőrt lehűtötték ugy, hogy a mult hétfőn egészen hűvös volt, a víz is 13—14 fokra leszállt. E héten újra bemelegedett s a borongós időjárás daczára a hőség ismét növekedik.

— **A fürdőbe utazók figyelmébe** ajánljuk, hogy el ne mulasszák megszerezni az „Utmutató” menetrend-könyv július havi füzetét. Ez az egyetlen könyv, mely az összes mérsékelt árú fürdőjegyeket tartalmazza, fürdőjegyek vétele pedig jelentékeny kedvezményen jár. Óva intjük a közönséget az idegen nyelvű, külföldről importált utazási könyvek megszerzésétől, melyek az utazót tévútra vezetik, miután sem a fürdőjegyekről, sem a nagy számban fánálló mérsékelt árú menet-térty jegyekre nézve nem tartalmaznak fölvilágosítást,

Barbár gyógykezelésnek

kell nevezni a módot, ha eszűt és köszvényt bedörzsléssel, ragasszal s más külső eszközökkel gyógyítanak, mivel e betegségek egyes-egyedül annak tulajdoníthatók hogy a vérben sok a sav. A vérnek ez a savas állapota a nem asszimilált és meg nem emésztett táplálék erjedéséből származik a gyomorban, a gyomor, máj és vesék megzavart működése következtében. Az egyedül helyes módszer köszvényt és eszűt alaposan kigyógyítani abból áll, helyreállítani a szervek egészséges működését s eltávolítani a savat a vérből.

Az eddig szokásban volt gyógyítási mód nem igen dicsekedhetik kedvező eredménnyel, miért is az említett betegségek szinte gyógyíthatatlanoknak tartattak.

De be van bizonyítva, hogy Warner Safe Cure-je a eszűt és köszvény legmakacsabb eseteit is kigyógyítja az által, hogy helyreállítja a gyomor, vese és máj megzavart működését, a gyulladást eltávolítja s a vér savas állapotát neutralizálja.

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator” gyógyszer-tárban Pozsonyban, Török József ur gyógyszer-tárában s az ismertebb gyógyszer-tárakban.

Közgazdaság.

A sorsjegyekről.

(Vége.)

Most ismét két nagyobb sorsjegy-kibocsátás történt. Az osztrák földhitelezintézet 40 milliónyi 3%-os nyere-mény-záloglevél kibocsátására kapott engedélyt és ebből a 40 millióból egyelőre 20 milliót bocsát piacra: ezek képviselik a nagy kamatozó sorsjegyeket. A görög kormány a régészeti társulatnak adott engedélyt 20 millió franknyi sorsjegyek kibocsátására, és minthogy a görög állam kezességet vállalt e kölcsön pontos törlesztésért és ezt a műveletet a bécsi Union-bank hajtja végre, ezek a 20 frankos sorsjegyek nálunk is piacra kerülnek; ezek képviselik az új kis sorsjegyeket. E két sorsjegyre Magyarországon roppant sok vevő akad. Miért nem jut eszűnkbe nekünk is, hogy közezelokra mi is kamatozó sorsjegyek utján szerezzük be a szükséges pénzt? Budapest főváros nagy pénzümveletre készül, sok vidéki városunk azért nem tud haladni és fejlődni, mert nincs elég pénze. Miért nem szerzik be ezek szükségleteiket inkább ily kamatozó sorsjegyek utján, sem mint hogy jelzálogkölesönöket vesznek fel. Ausztriában Bécs, Trieszt, Salzburg, Lambach, Krakko, Innsbruck, Stanislaw stb. sorsjegykölesönöket, vettek fel és e sorsjegyekből roppant sok van nálunk elterjedve. Hát a magyar városok nem tudnának ép ily módon közsükségleteikre pénzt szerezni?

Sorsjegyekre tényleg van szükség nálunk, a közönség szereti ezeket vásárolni, és ha nem kap belföldi sorsjegyeket, importál magának külföldről, a mint hogy alig van állam, hol annyi sok külföldi sorsjegy — legyen az engedélyezve vagy eltilta — van elterjedve, mint épen nálunk. Ennek a kizorítása csak egy volna lehetséges, ha jó belföldi sorsjegyeket adnánk helyette, a közönség kezébe és ezért nem ajánlhatjuk eléggé hogy a kisebb szükségletek, de főképen a városi kölcsönök fedezéséhez a kamatozó sorsjegyek alakját válasszák.

Irodalom.

BUDAPESTI HIRLAP.

(Szerkesztők és lapfőtulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.)

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai műveltség- és közönység vetette meg alapját. A lap eleinte fogva megértette a magyar közönység szellemét: minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszavával: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelőrebb lapja az országnak. A külső dolgozókat egész seregen kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkei Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünwald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsíró jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokozatú állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisában Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítókon kívül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” a cizellora havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt tíz évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban leggyorsabban értesülő orgánuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tárczarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitűnő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülést ismert leggyorsabb tudósítóknak van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükség s. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli. — Az előfizetés feltételei: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt. 20 kr. Az előfizetések vidékről legzélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

A szülők figyelmébe. Kétségtelen hogy nemcsak Pozsonynak, de az egész felvidéknek legjelesebb felszerelt, leglátogatottabb s legkitűnőbbnek elismert felső leányiskolája és nevelő intézete a Helmbach-her Augustus miniszterileg engedélyezett és nyilvánossági joggal felruházott nyelvtanulmányi elemi és felső leányiskolája és nevelő intézete, melynek amellett, hogy a jó nevelés minden kellékeivel rendelkezik, egyik főjelmonása az, hogy benne a németajku leányok egy-két év alatt teljesen megtanulnak magyarul, míg ellenben a magyarajku leányok ugyanazon idő alatt a német nyelvet szóban és írásban teljesen elsajátítják. A kik az intézetet huzamosabb ideig látogatják, a francia írásban és beszédben szintén kellő precizitásra tesznek szert. Az intézetben az egyes tantárgyakat, a zenét, a rajzt Pozsony legjelesebb saktanfűréi tanítják. Egy növendéknek egy évi teljes ellátásáért 300 frt. fizetendő, a mi elég olcsónak mondható. A havonként fizetendő tandíj 3, 4, 5, frttal váltakozik. Pozsony kitűnő éghajlati viszonyait s az intézeti helyiség-k alkalmas voltát figyelembe véve, minden ajánljuk ezen intézetet a szülők figyelmébe.

Jókai Mór újabb regényeiből Révai testvérek kiadóhivatala (Budapest, IV. vár-utca 1.) eddigéig összesen már 97 füzetet bocsájtot ki. — valóságos kis könyvtár képez már is ez a hatalmas könyv. Összesen alig husz forint. — Önkéntelenül is anyagi oldalát fogjuk a dolognak legelőször, mert drágának elhíresztelt könyvtárunkon valóban rendkívül csekélynek kell mondanunk, ha alig husz forintért teljes tizenhat kötet mind Jókaitól való. — A lélekidomár, e regény, melynek szépségei kifogyhatatlanok, mely Jókait ismét abban az utólrhetetlen nagyságban tünteti fel előttünk, melyben az ő geniusa a 70 es évek elején ragyogott, — mely regényirodalmunkat ismét oly művel szaporítja, melyent az utolsó évtizedben a külföld sem igen produkált, — ez a nagyszabású, hatalmas alkotás ép a füzetes vállalatnak képezi legújabb részét és most már ez a regény is a negyedik kötet vége felé jár. — Nem vagyunk barátai a füzetes vállalatnak, mert sajnosan tapasztaljuk akárhány-zor, hogy nagyhangzú szavak alatt, jobbra a külföld silány termékei, még silányabb fordításokban ezer számban lepik el a szegény emberek hajlékait, hová azokat lelkiismeretlen, de élelmes ügynők sok rábeszélés árán, meg aztán jó pénzért becsesézték, de ha látjuk, hogy Révai testvérek ép ezt akarják ellensúlyozni, hogy pár krajczárért ők Jókait akarják a nemzet közkinccévé tenni, ezt a hazafias törekvést nemcsak nekünk kell támogatnunk, de nekünk egész hétével buzditjuk támogatására minden olvasónkat. A lélekidomárnak eddigéig 19 füzetet bírjuk, a kiadóhivatal akár egyszerre, akár lassankint megküldi az eddig megjelenteket és bizton hisszük, Jókainak csak ép oly lelkes tisztelőivé válnak, mint a hogy pártolói vá lesznek magának a vállalatnak is. — Az egyes füzetek ára csak 20 krajczár.

Megrendelés felhívás. Nevezetesebb bűnesetek a budapesti kir. törvényszék felváltárából. Szerkesztő: Kosutány Géza, budapesti kir. törv. bíró. E cím alatt megjelenő vállalat első kötete a következő nagyérdékű bűnesetet foglalja magában Erny György meggyilkoltatása 1875. augusztus 11-én. Tartalma: A bűntény. — II. A gyanu. — III. Az első nyom. — IV. A vizsgálat. — V. A vádlottak: 1. Kozynszki László. — VI. A vádlottak: 2. Rydel Ignác. — VII. Az ellentét. — VIII. Az újabb fordulat. — IX. A végítárgyalás. — X. Az ítélet. Előfizetési ára 1 frt. A megrendeléseket legzélszerűbb postautalvánnyal beküldeni. — Kívánatra utánvétellel is szállítjuk a legkésőbb július folyamán megjelenő művet, bár az utánvétellel való küldés megrendelőre nézve a postai díjak miatt költségesebb. Gyűjtőknek 6 példány után egy tiszteletpildánnyal szolgál a kiadóhivatal. Budapest, 1889. június 24-én Kiváló tisztelettel Lampel Robert könyvkereskedése Budapest.

Szerkesztői üzenetek.

— B. L. Nagy-ád kívánata szerint intézkedtünk. Olykor olykor szerencsétlenül bennünket szellemi közreműködésével! — V. F. Nagy-án szivesen látjuk mindenkor. — S. K. Feitűnően kírív magánérdekeket nem dedelg thűnők.

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**
Kiadó-lapfőtulajdonos: **Feigl Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény!

Alulírt község részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy a közbirtokosság tulajdo-
nát képező

vadászati jog

az 1889. évi június 30-án az 1883:
XX. t. cz. 3. §-a értelmében a község bíró
házánál **d. u. 2 óraker** bérbe fog adatni,
mely kitűzött határidőre bérteni szándékozők
meghivatnak.

Kelt Velemben, 1889 június 11-én

Farkas József, Lebenics Endre,
bíró sk. körjegyző sk.
(P. h.)

Magyar háziasszonyok

figyelmébe ajánljuk

„Magyar Háziasszony”

című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapot.

Képes divatmelléklettel, külön regénymelléklettel

felölleli az asszonyok és leányok hivatásának egész körét,
és amellett mulattat és szórakoztat.

Ára egy negyedévre 1 forint 50 kr

holott a divatmelléklet vagy a beköthető regény maga
is megér ennyit.

Kiadóhivatal: Budapest, Károly-körút 8. sz.

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti
állomásokon kapható és megrendelhető az

Utmutato,

a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli s hivatalos
menetrendkönyvének

juliusi füzete.

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok
legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, tér-
képpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedüli magyar
menetrendkönyv felölleges-e tesz minden más külföldi hasonló
könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép oly
pontos utasítások foglaltnak, mint a hazaiakra nézve.

A párisi kiállításra utazók figyelmébe ajánljuk, hogy a
juliusi füzet külön mellékletként tartalmazza a budapest-párisi
és páris-budapesti teljes menetrendet valamennyi utirányon át,
továbbá a páris-londoni menetrendet, amelyek a közkezen forgó
menetrendkönyvekben fel nem találhatók s ezért az „Utmutato”
nélkülözhetlen szolgálatot tesz a Párisba utazóknak.

Az „Utmutato” ára 50 kr., postán 60 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, Podmanitzky-
utca 17. szám.

Radeini

legtartalomdusabb natron-lithion-savanyuforrás.

Kiprópált gyógyszer hűgysavas diathesis
(köszvény, homokkőpződés) továbbá a
gyomor, hűgyszervák (voss, hólyag)
betegségeit, a legősűvek idült
katarrhusa, hienorrhoidix
nekülömben a sírgi-
síg bajai ellen.

Dr. Garrud, Biswanger, Cantini. Eze kísérleti bizo-
nyították, hogy a szenasavas lithion a hűgysavas be-
rakódásokat leginkább képes feloldani a homokot
származnak a radeini savanyuviz nagy sikerei

Radein gyógyhely.

Savanyuforrás és vasfürdők főleg
jó hatással köszvényes bántal-
maknál, hűgyszervabajok, vérsze-
gényesség, nőbetegségek és gyen-
gőségi állapotokra stb.

Olcsó élelem és tartozko- dás. Prospectust

(Gyűjtemény) a radeini gyógyhelyről
és a savanyuviz szétküldését il-
letőleg szivesen küld a Direction
des Curortes Radein (Steiermark.)

Mostanában gyakran fordul elő
azon vissza-lés, hogy egészen más
nemű kevesebé jó savanyú vizet
radeini gyanúnt hozatnak forga-
lomba; így elmeztetjük azért a t.
ez, közönseget hogy csupán azon
űvegek tartalmazzanak valódi radei-
nit amelyeknek dugójába a „Ra-
dein” név bevesse van

Valódi Radeini savanyuviz kapható:
Waisbecker Edénél
Közegen.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző
beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősít, a
fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja;
a szájbűzt azonnal megszünteti naponta hasz-
náltnál

ca. és kir udvari fogorvos és udv. szállító valódi

Dr. Popp

világ-ANATHERIN
hírű SZÁJVIZE

két-zer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. Popp fogpasztája mely a fogakat egészséges
és szép állapotban tartja.

Dr. Popp Anatherin fogpasztája mely a leg-
jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán
tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. Popp fogpora ragyogó fehérségű fogakat kül-
öszönöz anélkül, hogy mint más fogporok a
fogak zománczát megsértené.

Dr. Popp növényzsappana a legjobb gyógy-pi-
pere szappan, minden nemű bőrkütsékek
ellen és különösen fürdőkhöz.

Dr. Popp napraforgó venus (szappana) nem gli-
cerin). A legújabb és a legfinomabb divat-
pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomná
teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 frt. és
1 frt 40 kr. Anatherin fogpaszta 1 frt 22 kr.
Aromatikus fogpaszta 35 kr., Fogpor dobozban
63 kr., Növényzsappan 30 kr., Napraforgó-szap-
pan 40 kr., Venus szappan 50 kr.

E szerek kaphatók Közegen: Csacsinovits I. és
Küttel I. gyógyszerészeknél.

Orvosi vélemény.

Alulírottak több éven át alkalmá volt úgy
saját magán, mint pacienseinél meggyőződni arról, hogy
dr. Popp udvari fogorvos Anatherin-szájvize minden más
létező hasonló szert minden kétséget kizárólag fölülmul,
a mennyiben nemcsak a száj kellemetlen szagát távo-
lítja el, hanem a fogakat épségben tartja és a száját
teljesen konzerválja

Dr. Schäffer Agost lovag,
orvos és a bécsi orvosi facultás tagja.

Drache tanár Bécsben a valódi anatherin-száj-
vizet a saját orvosi szakosztályában, a cs. kir. általános
kórházban gyakorlatilag alkalmazta s ép oly czélszerű-
nek, mint jeles minőségűnek nyilvánította.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és kegyes 'Benedek-rendű' szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 - London 1884
A legmagasabb kitüntetések.

Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud
talalt: 1373-ban Prior által.
A főtisztelendő és kegyes
'Benedek-rendű' fog-
elixirjének minden-
nap használata, — egy
pár cseppnyi adag egy
pohár vízben — meg-
akadályozza a lyukas
fog képződését és meg-
gyógyítja a lyukas fogat,
melynek fehér fényt és szilárdságot
kölesönöz, s a mellett a foghúst erü-
síti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgál-
latot teszünk, a midőn figyelmüket
ezen régi és hasznos készítményre
felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer
és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapított 1807-ben. SEGUIN Bordeaux 106 és 108.

Főügynök: SEGUIN Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-keres-
kedésben, gyógyszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú-
(drogue) kereskedésekben.